

Odstotki ali procenti in promili

Ulomek $\frac{1}{100}$ kot del celote lahko zapišemo tudi v obliki odstotka ali procenta. Znak zanj je %.

$$\begin{aligned} 1 \% &= \frac{1}{100} \text{ od celote,} \\ p \% &= \frac{p}{100} \text{ od celote,} \\ 100 \% &= 1 \text{ je celota.} \end{aligned}$$

Primeri.

$$\frac{4}{100} = 4\%$$

$$\frac{24}{25} = \frac{96}{100} = 96\%$$

$$\frac{3}{8} = 3:8 = 0,375 = \frac{375}{1000} = \frac{37,5}{100} = 37,5\%$$

$$\frac{4}{9} = 4:9 = 0,4444... \approx 44,4\%$$

1 tisočina ali promil pomeni $\frac{1}{1000}$ od celote.

1‰ = $\frac{1}{1000}$ od celote.

Primeri.

Pijan voznik je napihal 2,3 ‰ alkohola v izdihanem zraku.

$$2,3 \text{ ‰} = 0,0023 = \frac{23}{10000}$$

$$2 \text{ ‰} = \frac{2}{1000} = 0,002$$

Del celote zapiši z ulomkom in ga okrajšaj, če je mogoče.

$$20\% = \frac{20}{100} = \frac{1}{5}$$

$$64\% = \frac{64}{100} = \frac{16}{25}$$

$$0,5\% = 0,005 = \frac{5}{1000} = \frac{1}{200}$$

Del celote zapiši z decimalno številko.

79% od celote je 0,79

8,3% od celote = 0,083

6‰ od celote = 0,006

SŠO str. 176, 177/ nal. 1 do 10, 12* do 15*

* so zahtevnejše naloge